

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ. 192/ഡി.ബി1/2009/തസ്വഭവ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ(ഡിബി)വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി: 01.01.2009

സർക്കുലർ

വിഷയം:- പതിനൊന്നാം പദ്ധതി ജനകീയാസൂത്രണം - ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടി - മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച്.

- സൂചന:-**
1. സ.ഉ.(എം.എസ്)നം. 174/2008/തസ്വഭവ; തീയതി 24.06.2008
 2. 07.08.2008-ലെ 42785/ഡി.ബി1/2008/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കുലർ
 3. സ.ഉ.(എം.എസ്) നം. 310/2008/തസ്വഭവ; തീയതി 22.11.2008

സംസ്ഥാനത്തെ പാവപ്പെട്ടവരുടെ പാർപ്പിട പ്രശ്നങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും പരിഹരിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിയുടെ മാർഗരേഖ സൂചന ഒന്ന് മുഖേന പുറപ്പെടുവിക്കുകയും സൂചന രണ്ട്, മൂന്ന് എന്നിവ പ്രകാരം അധിക മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ 2008 ഡിസംബർ 18 ന് തിരുവനന്തപുരത്ത് വെച്ചു നടന്ന ശില്പശാലയിൽ ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിയുടെ സുഗമവും കാര്യക്ഷമവുമായ നടത്തിപ്പിന് ഒട്ടേറെ ശുപാർശകൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത ശുപാർശകൾ സർക്കാർ വിശദമായി പരിശോധിച്ച് സൂചനയിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ, സർക്കുലർ എന്നിവ മുഖേന പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും പുതിയ വിശദീകരണങ്ങളും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന പ്രകാരം സമഗ്ര മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അംഗീകരിച്ച് നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

2 ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും നിർബന്ധമായും ഏറ്റെടുക്കേണ്ട ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ചുവടെ വിവരിക്കുന്നവയാണ്.

- (1) ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്കു താഴെയുള്ള എല്ലാ ഭൂരഹിത കുടുംബങ്ങൾക്കും വീട് നിർമ്മിക്കുവാൻ സ്ഥലം നൽകൽ.
- (2) ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള എല്ലാ ഭവന രഹിത കുടുംബങ്ങൾക്കും വീട് നൽകൽ.

3 ഗുണഭോക്താക്കളെ കണ്ടെത്തൽ

3.1 സമഗ്ര ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളെ നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് അടിസ്ഥാനമാക്കിയ ബി.പി.എൽ ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഭവന രഹിതർ, ഭൂരഹിത-ഭവന രഹിതർ എന്നിവർക്ക് മാത്രമേ ഈ പരിപാടിയുടെ ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്നതിന് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ. ബി.പി.എൽ പട്ടിക കമ്പ്യൂട്ടറൈസ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനാൽ ഭവന രഹിതരുടെയും ഭൂരഹിത-ഭവന രഹിതരുടെയും ലിസ്റ്റ് വേർതിരിച്ചെടുത്ത് കുടുംബശ്രീ മിഷൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭകൾക്കും ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.

3.2 ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെട്ടവർ ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിയുടെ അർഹതപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താക്കളാണോയെന്ന് വിലയിരുത്തുന്നതിന് ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉൾപ്പെടുന്ന പരിശോധനാ ടീമുകൾ (verification team) രൂപീകരിക്കണം. ഒരു ടീമിൽ രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉണ്ടാകണം. ഈ പ്രവർത്തനം സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതുള്ളതിനാൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് രണ്ടു ടീമുകളെങ്കിലും ഉണ്ടാകണം. നഗരസഭകളിൽ ആവശ്യാനുസരണം കൂടുതൽ ടീമുകൾ രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ വില്ലേജ് എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസർ, ലേഡി വില്ലേജ് എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസർ, ഓവർസിയർ, ഐ.സി.ഡി.എസ് സൂപ്പർവൈസർ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള മറ്റ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരിൽ നിന്നും

പരിശോധനാ ടീമുകൾ രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്. നഗരസഭ കളിൽ അഗ്രിക്കൾച്ചറൽ ഫീൽഡ് ഓഫീസർമാർ, നഗരസഭയുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരിൽ നിന്നും ടീമംഗങ്ങളെ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.

3.3 ടീമുകൾ, സ്ഥലം സന്ദർശിച്ച് ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങൾ വിലയിരുത്തിയായിരിക്കണം റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. ടീമിലെ രണ്ട് അംഗങ്ങൾക്കും കൂടുതൽ രവാദിത്വമായിരിക്കും. പരിശോധനയെ തുടർന്ന് അർഹതപ്പെട്ട ഗുണഭോക്തൃ കുടുംബമാണെന്നു കണ്ടെത്തുകയാണെങ്കിൽ നിശ്ചിത അപേക്ഷാ ഫോറം പൂരിപ്പിച്ച് കുടുംബനാമന്റെ/നാമയുടെ ഒപ്പ് വാങ്ങണം. അപേക്ഷാ ഫോറത്തിന്റെയും ലിസ്റ്റിലെ അർഹതയില്ലാത്തവരേന്ന് കണ്ടെത്തുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള ഫോറത്തിന്റെയും മാതൃകകൾ സർക്കാർ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.

3.4 പട്ടികജാതിക്കാർ, പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർ, ആശ്രയ ഗുണഭോക്താക്കൾ, പരമ്പരാഗത മത്സ്യതൊഴിലാളികൾ എന്നീ വിഭാഗങ്ങളിലെ അർഹതപ്പെട്ട ഭവന രഹിത കുടുംബങ്ങളും ഭൂരഹിത-ഭവനരഹിത കുടുംബങ്ങളും ബി.പി.എൽ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ അവർക്ക് ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിയുടെ ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതിന് അപേക്ഷിക്കാൻ അവസരം നൽകാവുന്നതാണ്. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച വിഭാഗങ്ങൾ ഒഴികെയുള്ളവർക്ക് ഈ രീതിയിൽ അപേക്ഷിക്കുന്നതിന് അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല. ഇപ്രകാരം പ്രത്യേക വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ടവർ അപേക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഫോറത്തിന്റെ മാതൃക സർക്കാർ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകൾ സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്തി നിശ്ചിത വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ മാത്രമേ അപേക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളൂവെന്ന് ആദ്യം ഉറപ്പാക്കണം. തുടർന്ന്, ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെയും നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെയും ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള കുടുംബങ്ങളെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആ കുടുംബങ്ങളുടെ മാർക്ക് നിശ്ചയിക്കണം. ബി.പി.എൽ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതിന് സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ മാർക്കെങ്കിലും ലഭിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളെ ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ലിസ്റ്റിൽ താൽക്കാലികമായി ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

3.5 പട്ടികജാതിക്കാർ, പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർ, ആശ്രയ ഗുണഭോക്താക്കൾ, പരമ്പരാഗത മത്സ്യതൊഴിലാളികൾ എന്നീ വിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്ന് ബി.പി.എൽ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടാത്ത കുടുംബങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുള്ള അപേക്ഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന താൽക്കാലിക മാർക്കിന്റെ സാധ്യത പരിശോധനാ ടീമുകൾ വിലയിരുത്തണം. മുൻവണ്ഡികകളിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ സ്ഥലം സന്ദർശിച്ച് ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങൾ വിലയിരുത്തിയായിരിക്കണം റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. പരിശോധനാ ടീം നൽകുന്ന റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും യഥാർത്ഥ മാർക്ക് നിശ്ചയിക്കുന്നത്. ബി.പി.എൽ. പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതിനുള്ള നിശ്ചിത മാർക്ക് ലഭിക്കാത്തവരുടെ അപേക്ഷകൾ നിരസിക്കേണ്ടതാണ്. നിരസിക്കുന്ന അപേക്ഷകളുടെ വിവരങ്ങൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭ ഓഫീസിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണം.

3.6 പരിശോധനാ പ്രക്രിയ പൂർത്തിയായാൽ രണ്ട് മാർഗങ്ങളിലൂടെയും ലഭിച്ച അപേക്ഷകളിൽ (ബി.പി.എൽ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ടവരും ഉൾപ്പെടാത്ത പ്രത്യേക വിഭാഗക്കാരും) നിരസിച്ചവ ഒഴികെയുള്ളവയ്ക്ക് അപേക്ഷാ ഫോറത്തിൽ നിശ്ചിത സ്ഥാനത്ത് അഞ്ചക്ക കോഡ് രേഖപ്പെടുത്തണം. ഭവന രഹിതരുടെ അപേക്ഷകൾക്ക്

H	0	0	0	1
---	---	---	---	---

 ,

H	0	0	0	2
---	---	---	---	---

 എന്നിങ്ങനെയും ഭൂരഹിത - ഭവന രഹിതർക്ക്

L	0	0	0	1
---	---	---	---	---

L	0	0	0	2
---	---	---	---	---

 എന്നിങ്ങനെയും കോഡ് നൽകണം.

വാർഡ് അടിസ്ഥാനമാക്കി അപേക്ഷകൾക്ക് 1,2,3 എന്നിങ്ങനെ ക്രമനമ്പർ നൽകി കോഡ് രേഖപ്പെടുത്തുന്നതായിരിക്കും ഉചിതം. ഇപ്രകാരം ഒരു കുടുംബത്തിന് നൽകുന്ന കോഡ് ആ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ/നഗരസഭയുടെ ഏഴക്ക കോഡുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ഏകീകൃത കോഡ് (unique code) നൽകുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണം കമ്പ്യൂട്ടർ ആപ്ലിക്കേഷനിൽ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

- 3.7 ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടിയുടെ ആനുകൂല്യം അനർഹർക്ക് ലഭിച്ചതായി ഏതെങ്കിലും ഘട്ടത്തിൽ കണ്ടെത്തുകയാണെങ്കിൽ സബ്സിഡി ഇനത്തിൽ ആ കുടുംബത്തിന് നൽകിയ തുകയും അതിന്റെ പലിശയും പരിശോധന നടത്തിയ ടീമിലെ (verification team) ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്നും ഈടാക്കുന്നതാണ്.
- 3.8 പരിശോധനാ ടീമിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ സ്ഥല സന്ദർശനം നടത്തുന്ന സമയത്ത് ഓരോ കുടുംബവും അവരുടെ നിലവിലുള്ള വീടിനു മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്ന ഡിജിറ്റൽ ഫോട്ടോ എടുക്കണം. അതിന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പ്രകാരം വാങ്ങിയ ഡിജിറ്റൽ ക്യാമറ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. ആവശ്യമെങ്കിൽ ഒരു ഡിജിറ്റൽ ക്യാമറ കൂടി തനത്/ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് വാങ്ങാവുന്നതാണ്. നഗരസഭകൾക്ക് മൂന്ന് ക്യാമറകൾ വിലയ്ക്ക് വാങ്ങാവുന്നതാണ്. കൂടുതൽ ക്യാമറകൾ ആവശ്യമായി വരികയാണെങ്കിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭകൾക്കും അവ വാടകയ്ക്കെടുക്കാവുന്നതാണ്. പരിശോധനാ ടീമിന് ആവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭ ലഭ്യമാക്കണം. പരിശോധനാ ടീമിനെ നിശ്ചയിച്ച് ഓരോ ടീമും ഏതൊക്കെ അപേക്ഷകളാണ് പരിശോധിക്കേണ്ടതെന്ന് വ്യക്തമാക്കി ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും നഗരസഭയും ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കണം.
- 3.9 പരിശോധനാ ടീമുകൾ സ്ഥലം സന്ദർശിച്ച് ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങൾ വിലയിരുത്തി തയ്യാറാക്കുന്ന റിപ്പോർട്ടുകൾ രണ്ട് തലങ്ങളിൽ സൂപ്പർ ചെക്ക് ചെയ്യേണ്ടതാണ്. കുറഞ്ഞത് 10 ശതമാനം റിപ്പോർട്ടുകളെങ്കിലും ആദ്യ തലത്തിൽ പരിശോധിക്കണം. എല്ലാ വാർഡുകളിലും പ്രാതിനിധ്യം വരത്തക്ക വിധത്തിലായിരിക്കണം പരിശോധന നടത്തേണ്ടത്. സൂപ്പർ ചെക്ക് ചെയ്ത് വിവരങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഫോറത്തിന്റെ മാതൃക സർക്കാർ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലെ എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസർമാർ, ഇൻഡസ്ട്രീസ് എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസർ മുതലായവരിൽ നിന്നും ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥന് ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് എന്ന രീതിയിൽ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ സൂപ്പർ ചെക്കിനുള്ള ചുമതല നൽകിക്കൊണ്ട് ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ യൂണിറ്റ് പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ നടപടി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതാണ്. നഗരസഭകളുടെ കാര്യത്തിൽ കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർ നടപടി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കണം. പരിശോധനാ ടീം ക്രമക്കേട് നടത്തിയതായി സൂപ്പർ ചെക്ക് ചെയ്യുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ/ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർ അന്വേഷണം നടത്തണം. ക്രമക്കേട് നടന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് ബോധ്യപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ ബന്ധപ്പെട്ട പരിശോധനാ ടീമിന് അന്വേഷണ ചുമതല നൽകിയിരുന്ന അപേക്ഷകൾ പുനഃപരിശോധന നടത്തുന്നതിനായി മറ്റൊരു ടീമിനെ നിയോഗിക്കേണ്ടതും ക്രമക്കേടുകൾക്ക് ഉത്തരവാദികളായ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ അച്ചടക്കനടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.
- 3.10 ആദ്യതലത്തിൽ സൂപ്പർ ചെക്ക് ചെയ്ത് ലഭ്യമാക്കുന്ന റിപ്പോർട്ടുകളുടെ കുറഞ്ഞത് രണ്ട് ശതമാനമെങ്കിലും ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ചുമതലയിൽ രണ്ടാം ഘട്ട സൂപ്പർ ചെക്കിന് വിധേയമാക്കേണ്ടതാണ്. ജില്ലയിലെ അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർമാർ, ജില്ലാ വനിതാ ക്ഷേമ ഓഫീസർ എന്നിവരിൽ നിന്നും ഉദ്യോഗസ്ഥരെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് ഒന്നോ രണ്ടോ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ/നഗരസഭകളുടെ ചുമതല നൽകിക്കൊണ്ട് ജില്ലാ കളക്ടർ നടപടി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതാണ്. ഇപ്രകാരം സൂപ്പർ ചെക്ക് ചെയ്ത് റിപ്പോർട്ട് നൽകുന്നതിനുള്ള ഫോറം സർക്കാർ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.
- 3.11 പരിശോധനാ പ്രക്രിയ പൂർത്തിയായാൽ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ലിസ്റ്റ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും നഗരസഭകളും അന്തിമമാക്കണം. ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താക്കളുടെ മുൻഗണന, ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെയും നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെയും ബി.പി.എൽ കുടുംബങ്ങളെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം നിശ്ചയിക്കേണ്ടത്.
- 3.12 അന്തിമ ലിസ്റ്റ് ഗ്രാമ/വാർഡ് സഭകളിൽ അവതരിപ്പിച്ച് അംഗീകാരം നേടണം. അനർഹർ ലിസ്റ്റിൽ അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവരെ ഒഴിവാക്കുന്നതിന് ഗ്രാമ/വാർഡ് സഭകൾക്ക് അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

3.13 ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭാ തലത്തിൽ രൂപീകരിക്കുന്ന പരിശോധനാ ടീമുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ജില്ലാതലത്തിൽ അർദ്ധ-ദിവസ (Half-Day) പരിശീലനം നൽകുന്നതാണ്.

3.14 പരിശോധന, അംഗീകാരം എന്നിവയ്ക്കുള്ള അവസാന തീയതികൾ ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന പ്രകാരമായിരിക്കും.

ഇനം	അവസാന തീയതി
1. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ നഗരസഭാതലത്തിൽ പരിശോധന പൂർത്തിയാക്കൽ	2009 ഫെബ്രുവരി 10
2. ഗ്രാമ/വാർഡ് സഭകളുടെ അംഗീകാരം	2009 ഫെബ്രുവരി 28

4 ഭൂരഹിത-ഭവനരഹിതർക്ക് വീട് നിർമ്മിക്കുവാൻ സ്ഥലം

4.1 ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെട്ട എല്ലാ ഭൂരഹിതർക്കും ഭവന നിർമ്മാണത്തിന് സ്ഥലം ലഭ്യമാക്കണം. വൈദ്യുതി, കുടിവെള്ളം മുതലായ പൊതു സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്നരീതിയിൽ അഞ്ച് മുതൽ പത്ത് വരെ കുടുംബങ്ങൾക്ക് എങ്കിലും ഒരു പ്രദേശത്തുതന്നെ വീട് നിർമ്മിക്കുവാൻ സ്ഥലം കണ്ടെത്തുന്നതിന് ശ്രമിക്കാവുന്നതാണ്. ഭൂമിയുടെ ലഭ്യത വളരെ കുറവും വാങ്ങാൻ കഴിയാത്ത തരത്തിൽ വില വളരെ കൂടുതലും ആയ പ്രദേശങ്ങളിൽ കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി മൂന്ന് നിലകൾ വരെയുള്ള ഫ്ലാറ്റുകളും പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.

4.2 ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി മൂന്നുമുതൽ നാലുസെന്റുവരെയാണ് അഭികാമ്യം. എന്നിരുന്നാലും ഒരു കുടുംബത്തിന് നൽകുന്ന ഭൂമിയുടെ കുറഞ്ഞ വിസ്തൃതി ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ രണ്ട് സെന്റു വരെയും നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ ഒന്നര സെന്റുവരെയും ആകാവുന്നതാണ്. നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ ഒരു കുടുംബത്തിന് ഏകനില വീട് നിർമ്മിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമായ ഭൂമി ലഭ്യമല്ലാത്തതുകാരണം ഒന്നിൽക്കൂടുതൽ നിലകളുള്ള വീട് പരിഗണിക്കുകയാണെങ്കിൽ കുറഞ്ഞത് ഒന്നര സെന്റു ഭൂമിയെങ്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

4.3 ബഹുനില വീടുകൾ നിർമ്മിക്കുന്ന സംഗതികളിൽ ഒരു വീടിന്റെ യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ഒരു ലക്ഷം രൂപയായിരിക്കും.

4.4 വീട് നിർമ്മിക്കുവാൻ സ്ഥലം ലഭിക്കുന്നതിന് ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രാകാരമുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് മാത്രമെ അർഹതയുണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ.

- (i) കുടുംബം ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്കു താഴെയുള്ള വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടതായിരിക്കണം.
- (ii) കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ ആരുടെയും പേരിൽ സ്ഥലം ഉണ്ടായിരിക്കാൻ പാടില്ല.
- (iii) കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ ഒരാൾക്കുപോലും അനന്തരാവകാശമായി ഭൂമി ലഭിക്കുവാൻ സദ്ധ്യത ഉണ്ടാകരുത്.

4.5 ഭൂമി ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ കണ്ടെത്തണം.

4.5.1 സർക്കാർ ഭൂമി ലഭ്യമാണോയെന്ന് പരിശോധിച്ച് കണ്ടെത്തുന്നതിന് റവന്യൂ വകുപ്പും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും സംയുക്തമായി ഉൾജ്ജിത ശ്രമം നടത്തേണ്ടതാണ്. ഭൂമി കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം ജില്ലാ കളക്ടർക്കായിരിക്കും. ഭൂമി കണ്ടെത്തുവാൻ ജില്ലാ കളക്ടറെ സഹായിക്കുന്നതിന് ചുവടെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പ്രകാരം ഒരു തിരച്ചിൽ സമിതി (search committee) രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

- (i) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്
 - 1 പ്രസിഡന്റ് ചെയർപേഴ്സൺ
 - 2. വില്ലേജ് ഓഫീസർ/വില്ലേജ് ഓഫീസർമാർ മെമ്പർമാർ
 - (ഒന്നിലേറെ വില്ലേജുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ വില്ലേജ് ഓഫീസർമാരും)
 - 3. വില്ലേജ് എക്സറ്റൻഷൻ ഓഫീസർ/ലേഡി വില്ലേജ് എക്സറ്റൻഷൻ ഓഫീസർ മെമ്പർ
 - 4. സെക്രട്ടറി കൺവീനർ

(ii) മുനിസിപ്പാലിറ്റി

1. മുനിസിപ്പൽ ചെയർപേഴ്സൺ	ചെയർപേഴ്സൺ
2. തഹസീൽദാർ	മെമ്പർ
3. കൃഷി ഓഫീസർമാർ/അഗ്രിക്കൾച്ചറൽ ഫീൽഡ് ഓഫീസർമാർ	മെമ്പർമാർ
4. സെക്രട്ടറി	കൺവീനർ

(iii) കോർപ്പറേഷൻ

1. മേയർ	ചെയർപേഴ്സൺ
2. തഹസീൽദാർ	മെമ്പർ
3. കൃഷി ഓഫീസർമാർ/അഗ്രിക്കൾച്ചറൽ ഫീൽഡ് ഓഫീസർമാർ	മെമ്പർമാർ
4. സെക്രട്ടറി	കൺവീനർ

മുകളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള അംഗങ്ങൾക്ക് പുറമെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം തീരുമാനിക്കുന്നത് പ്രകാരം മറ്റ് ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും ജനപ്രതിനിധികളെയും സമിതിയിൽ അംഗങ്ങളാക്കാവുന്നതാണ്.

4.5.2 ജില്ലാ തലത്തിൽ ചുവടെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പ്രകാരം ഒരു മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

1. ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അധ്യക്ഷൻ	ചെയർപേഴ്സൺ
2. മേയർ	മെമ്പർ
3. മുനിസിപ്പാലിറ്റി, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലങ്ങളിലെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന അസോസിയേഷനുകളുടെ ഓരോ പ്രതിനിധികൾ	മെമ്പർമാർ
4. ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയിലെ സർക്കാർ പ്രതിനിധി	മെമ്പർ
5. ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസർ	"
6. പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	"
7. അസിസ്റ്റന്റ് ഡവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ(ജനറൽ)	"
8. ജില്ലയിലെ തഹസീൽദാർമാർ	മെമ്പർമാർ
9. പട്ടികജാതി വികസന ജില്ലാ ഓഫീസർ	മെമ്പർ
10. ട്രൈബൽ ഡെവലപ്മെന്റ് ഓഫീസർ/ഐ.ടി.ഡി. പ്രോജക്ട് ഓഫീസർ	"
11. പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ, ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ യൂണിറ്റ്	കൺവീനർ
12. ജില്ലാ കളക്ടർ	മെമ്പർ സെക്രട്ടറി

മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റി ആവശ്യാനുസരണം യോഗംചേർന്ന് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭാതലത്തിൽ ഭൂമി കണ്ടെത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പുരോഗതി വിലയിരുത്തുകയും പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരമാർഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയും വേണം.

4.5.3 ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭാ തലത്തിൽ രൂപീകരിക്കുന്ന തിരച്ചിൽ സമിതി സർക്കാർ ഭൂമി ലഭ്യമാണോയെന്ന് പരിശോധിച്ച് ഭൂമി കണ്ടെത്തുകയാണെങ്കിൽ വിശദാംശങ്ങൾ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം. ഇങ്ങനെ കണ്ടെത്തുന്ന ഭൂമി ഭൂരഹിതർക്ക് അനുവദിച്ചു നൽകുന്നതിന് ജില്ലാ കളക്ടർമാർ നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

4.5.4 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭകൾക്കും കൂടിയാലോചന യിലൂടെയും (negotiation) അനുയോജ്യമായ ഭൂമി കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. കൂടിയാലോചനയിലൂടെ കണ്ടെത്തുന്ന ഭൂമിയുടെ വില കാലവിളംബം കൂടാതെ നിർണ്ണയിച്ചു നൽകുന്നതിന് ജില്ലാ കളക്ടർമാർ പ്രത്യേക സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. കൂടിയാലോചനയിലൂടെ ഭൂമി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുന്നതിന് 07.01.2008-ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്) 9/2008/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള

നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതാണ്. ഭൂമി വാങ്ങുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ നടപടിക്രമങ്ങളും സുതാര്യമായിരിക്കണം.

4.5.5 മുകളിൽ വിവരിച്ച രണ്ട് മാർഗങ്ങളിലൂടെയും ഭൂമി ലഭ്യമാക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ ആ വിവരവും ആവശ്യമായ ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി, ഏത് പ്രദേശത്താണ് വേണ്ടത് (location) മുതലായ വിവരങ്ങളും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും നഗരസഭകളും രേഖാമൂലം ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം. പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ഗവൺമെന്റിലേയ്ക്കും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടതാണ്. സൂചന മൂന്ന് പ്രകാരം അനുവാദം നൽകിയിട്ടുള്ളതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജില്ലാ കളക്ടർമാർ നിലവിലുള്ള അതിവേഗ സംവിധാനത്തിലൂടെ (fast track system) ഭൂമി അക്വയർ ചെയ്യുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കണം.

4.6 വീട് വയ്ക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഭൂമി ഗുണഭോക്താവ് നേരിട്ട് കണ്ടെത്തി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുകയാണെങ്കിൽ ഭൂമിയുടെ വില ചില വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം സബ്സിഡിയായി (പരമാവധി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ 45,000 രൂപ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ 50,000 രൂപ, കോർപ്പറേഷനുകളിൽ 60,000 രൂപ) അനുവദിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ നിലവിൽ പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ വിഭാഗങ്ങൾ, ആശ്രയ പ്രോജക്ടിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കളായ അഗതികൾ, റെയിൽവേ, റോഡ് പുറമ്പോക്കുകളിൽ താമസിക്കുന്ന പൊതുവിഭാഗം ഗുണഭോക്താക്കൾ എന്നിവരുടെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമേ നടപ്പാക്കാൻ 06.02.2008-ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്)34/2008/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം അനുമതി നൽകിയിട്ടുള്ളൂ. ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള എല്ലാ വിഭാഗങ്ങൾക്കും മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച ഉത്തരവ് പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ധനസഹായത്തിന്റെ പരമാവധി 50 ശതമാനം ആ ഉത്തരവിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി സബ്സിഡി അനുവദിക്കുന്ന തരത്തിൽ പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കാവുന്നതാണെന്ന് വിശദീകരണം നൽകുന്നു. അതായത് മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച വിഭാഗങ്ങൾ ഒഴികെയുള്ളവർക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ 22,500 രൂപ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ 25,000 രൂപ, കോർപ്പറേഷനുകളിൽ 30,000 രൂപ എന്നിങ്ങനെ സബ്സിഡി അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. ഭർത്താവിന്റെയും ഭാര്യയുടെയും പേരിൽ സംയുക്തമായി മാത്രമേ ഇപ്രകാരം ഭൂമി വാങ്ങാൻ പാടുള്ളൂ. അനന്തരാവകാശമായി ഭൂമി ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ളവർക്ക് മുൻ ഖണ്ഡികകളിൽ വിവരിച്ച ഒരു രീതിയിലൂടെയും ഭൂമി ലഭിക്കുന്നതിന് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

4.7 ഗുണഭോക്താവ് നേരിട്ട് സ്ഥലം കണ്ടെത്തി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുകയാണെങ്കിൽ അടുത്ത 20 വർഷത്തേക്ക് ആ ഭൂമി അന്യാധീനപ്പെടാൻ പാടില്ലായെന്ന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യണം. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭ ഭൂമി അക്വയർ ചെയ്യുകയോ ഭൂമി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുകയോ ചെയ്യുന്ന സംഗതികളിൽ പ്രമാണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ/നഗരസഭയുടെ പേരിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യണം. ഗുണഭോക്താവിന് ആ ഭൂമിയിൽ കൈവശാവകാശം മാത്രമേ ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ.

4.8 മനുഷ്യസ്നേഹികളായ വ്യക്തികളും സ്ഥാപനങ്ങളും സൗജന്യമായി സ്ഥലം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനോ സ്ഥലം വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുന്നതിന് പണം സംഭാവനയായി നൽകുന്നതിനോ ഉള്ള സാധ്യത പൂർണ്ണമായും ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം.

5 ഭവന നിർമ്മാണം

5.1 പുതിയ വീടിന്റെ തറ വിസ്തൃതി കുറഞ്ഞത് 25 ചതുരശ്ര മീറ്ററും കൂടിയത് 40 ചതുരശ്ര മീറ്ററും ആയിരിക്കണം. ഗുണഭോക്താക്കളെ കടക്കണിയിലാക്കുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കാനും അർഹതയില്ലാത്ത ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ധനസഹായം ലഭിക്കാതിരിക്കാനും വേണ്ടിയാണ് തറവിസ്തൃതിക്ക് കൂടിയ പരിധി നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്.

5.2 ഭവനനിർമ്മാണത്തിന് ഒരു പാക്കേജ് സമീപനം ഉറപ്പ് വരുത്തണം. മേൽക്കൂര മഴവെള്ള സംഭരണസൗകര്യം, ടോയ്ലറ്റ്, സോക്ക്പിറ്റ് കക്കൂസ്, മലിനജലം ഒഴുകുന്നതിന് സൗകര്യം, പുകയില്ലാത്ത അടുപ്പുകൾ, വീട് വയറിംഗ് മുതലായവ ഭവന നിർമ്മാണ പാക്കേജിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകങ്ങളായിരിക്കണം. ഇവയ്ക്ക് ജനകീയസൂത്രണ പ്രകാരം അനുവദനീയമായ സബ്സിഡി അധികമായി നൽകാവുന്നതാണ്. ഈ ഘടകങ്ങൾക്ക് വിനിയോഗിക്കുന്ന തുകയും ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിക്ക് വകയിരുത്തേണ്ട അനിവാര്യ വിഹിതത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

- 5.3 1986-ലെ വികലാംഗ നിയമപ്രകാരം പാവപ്പെട്ടവർക്കുള്ള പൊതുഭവന നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ ചുരുങ്ങിയത് മൂന്ന് ശതമാനമെങ്കിലും ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ടവർ ആകേണ്ടതുണ്ട്. ആ വ്യവസ്ഥ ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടിക്കും ബാധകമാണ്. വികലാംഗർക്ക് സൗഹൃദമായി ഉപയോഗിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന രീതിയിലായിരിക്കണം അവർക്കുവേണ്ടി വീടുകളും കുളിമുറികളും നിർമ്മിക്കേണ്ടത്.
- 5.4 വായ്പയുൾപ്പെടെ വിവിധ സ്രോതസ്സുകളിലൂടെ ഭവനനിർമ്മാണത്തിന് ലഭ്യമാകുന്ന തുക ഗുണഭോക്താക്കളുടെ പേരിൽ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കണം. നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പദ്ധതിയുടെ നിർവഹണ പുരോഗതി സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുന്നതനുസരിച്ച് ചുവടെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പ്രകാരം നാല് ഗഡുക്കളായി സബ്സിഡി തുക നൽകാവുന്നതാണ്.

ഗഡുക്കൾ	സബ്സിഡി തുക (ശതമാനത്തിൽ)	പൂർത്തിയാക്കേണ്ട ഘട്ടം
1	30	സ്ഥലമൊരുക്കൽ, അടിത്തറ (foundation) നിർമ്മിക്കുന്നതിന് കൃത്യമായടക്കൽ
2	40	അടിത്തറയുടെ പൂർത്തീകരണം
3	20	മേൽക്കൂരയുടെ പൂർത്തീകരണം
4	10	വാതിലുകൾ, ജനലുകൾ മുതലായവ ഉറപ്പിക്കൽ

നിർമ്മിക്കുന്ന വീടുകളുടെ എണ്ണം വളരെ കുടുതലാണെങ്കിൽ സ്റ്റേജ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ്/പൂർത്തീകരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുന്നതിന് ഒന്നിലേറെ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ചുമതലപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. ആരംഭ ഘട്ടത്തിലും പൂർത്തീകരിച്ചതിന് ശേഷവും എല്ലാ വീടുകളുടേയും ഫോട്ടോഗ്രാഫുകൾ എടുക്കണം.

- 5.5 നിർവഹണ പുരോഗതി വിലയിരുത്തി സബ്സിഡി തുകയുടെ യഥാർത്ഥ വിനിയോഗം, ആസ്തി നിർമ്മാണം എന്നിവ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ട ഉത്തരവാദിത്വം നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരിക്കും.
- 5.6 പട്ടികജാതി വികസനം, പട്ടികവർഗ വികസനം, ഫിഷറീസ് മുതലായ വകുപ്പുകൾ നടപ്പാക്കുന്ന ഭവന നിർമ്മാണ പരിപാടികൾ പ്രകാരവും സുനാമി പുനരധിവാസ പദ്ധതി, കേന്ദ്രവിഷ്കൃത ഭവന പദ്ധതികൾ എന്നിവ പ്രകാരവും അനുവദിക്കാൻ കഴിയുന്ന വീടുകളുടെ എണ്ണം സംബന്ധിച്ച് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി തിരിച്ചുള്ള കണക്കുകൾ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളിൽ നിന്നും പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ/ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർ ശേഖരിച്ച് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ/നഗരസഭകളെ അറിയിക്കുന്നതാണ്. ആ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ കഴിയുന്നവരെ ഒഴിവാക്കിവേണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും നഗരസഭകളും കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടത്.
- 5.7 പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള ഭവന നിർമ്മാണ പ്രോജക്ടുകൾ ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെന്ന് അനുഭവങ്ങൾ കാണിക്കുന്നത്. എന്നാൽ അട്ടപ്പാടി സംയോജിത പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസന പ്രോജക്ട് പ്രകാരം പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ അട്ടപ്പാടി പ്രദേശത്ത് കുടുംബത്തിലെ അംഗസംഖ്യയ്ക്ക് അനുസൃതമായി വീടിന്റെ വിസ്തീർണ്ണം നിശ്ചയിച്ച് അതുപ്രകാരം യഥാർത്ഥ നിർമ്മാണ ചെലവ് (actual cost) അനുവദിക്കുന്നതരത്തിലുള്ള ഭവന നിർമ്മാണ പദ്ധതി ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കി വരുന്നുണ്ട്. പ്രതിഫലം കൂടാതെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതും സാമൂഹ്യ പ്രതിബദ്ധതയുള്ളതുമായ ഏജൻസികൾ മുഖേനയാണ് വീട് നിർമ്മിച്ചു നൽകുന്നത്. ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടി പ്രകാരം പട്ടിക വർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങൾക്ക് അനുവദിക്കുന്ന വീടുകളും ഇതേ മാതൃകയിൽ നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്. ഇതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രത്യേകം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്.
- 5.8 ഈ ഭവന പരിപാടി പ്രകാരം നിർമ്മിക്കുന്ന വീടുകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നില്ലായെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് വസ്തുവിന്റെ ആധാരം 12 വർഷത്തേക്ക് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന്റെ/നഗരസഭയുടെ പേരിൽ പണയപ്പെടുത്തണം (mortgage).

6 സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളും വിഭവങ്ങളും

6.1 മൂന്ന് വർഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ പൂർണ്ണ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിന് എല്ലാ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളും നഗരസഭകളും, ലഭ്യമാകാവുന്ന വിഭവങ്ങൾ കൂടി കണക്കിലെടുത്ത്, കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം.

6.2 ജനകീയാസൂത്രണത്തിൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസൃതമായി പരമാവധി ധനസഹായം ഈ പരിപാടി പ്രകാരം ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് അനുവദിക്കേണ്ടതാണ്. അർഹതപ്പെട്ടവർക്ക് മാത്രമേ ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നുള്ളൂ. വെറും ലഭിക്കുന്ന ധനസഹായം വിനിയോഗിച്ച് വീട് നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കുന്നുണ്ടെന്നും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനാണ് ഇപ്രകാരം പരമാവധി ധനസഹായം നൽകണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്.

6.3 ബി.എസ്.യു.പി, ഐ.എച്ച്.എസ്.ഡി.പി. എന്നീ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പരിപാടികൾക്ക് പ്രസ്തുത പരിപാടികൾ പ്രകാരമുള്ള പരമാവധി സബ്സിഡി അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

6.4 ഈ പരിപാടിക്ക് സബ്സിഡി അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള ഫണ്ട് ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നും കണ്ടെത്തണം.

6.4.1 വികസനഫണ്ട്, തനത് ഫണ്ട്, ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ട്

എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും 2008-09, 2009-2010 വാർഷിക പദ്ധതികളിൽ പരമാവധി തുക ഈ പരിപാടിക്ക് വകയിരുത്തണം. എന്നിരുന്നാലും ആകെ വികസന ഫണ്ടിന്റെ 15 ശതമാനത്തിൽ കുറയാതെ നിർബന്ധമായും വകയിരുത്തേണ്ടതാണ്. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത ഭവന പരിപാടിക്ക് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വകയിരുത്തേണ്ട തുക, ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടിക്ക് നീക്കിവയ്ക്കുന്ന വിഹിതത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

6.4.2 ഇ.എം.എസ്. ഭവന നിധിയിൽ നിന്ന് സർക്കാർ ലഭ്യമാക്കുന്ന വിഹിതം

വിദേശ മലയാളികൾ, വിദേശ മലയാളി സംഘടനകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഗവൺമെന്റിതര സംഘടനകൾ, മനുഷ്യ സ്നേഹികൾ എന്നിവരുടെ സംഭാവനകൾ മുഖേന സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടിക്ക് ഫണ്ട് സ്വരൂപിക്കുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം ഇ.എം.എസ്. ഭവനനിധിയിലേക്ക് ഫണ്ട് സ്വരൂപിക്കുന്നതിനുള്ള ചട്ടങ്ങൾ സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്.

6.4.3 വായ്പ

(1) ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടി നടപ്പാക്കാൻ എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി സഹകരണ/ദേശസാൽകൃത ബാങ്കുകളിൽ നിന്ന് വായ്പയെടുക്കാവുന്നതാണ്.

(2) 2009-10 മുതൽ പത്ത് വർഷക്കാലയളവിനുള്ളിൽ; അതായത് 2018-19-നകം തിരിച്ചടവ് പൂർണ്ണമാകുന്ന തരത്തിലാണ് വായ്പയെടുക്കേണ്ടത്. യാതൊരു കാരണവശാലും തിരിച്ചടവ് കാലയളവ് 10 വർഷത്തിൽ അധികരിക്കാൻ പാടില്ല. 2009-10 മുതൽ 2018-19 വരെ ലഭിക്കുന്ന വികസന ഫണ്ടിന്റെ 10 ശതമാനം തുകയാണ് പരമാവധി വായ്പയെടുക്കാവുന്നത്. വികസനഫണ്ട് ഇനത്തിൽ ഓരോ വർഷവും, മുൻവർഷം ലഭിച്ച വിഹിതത്തിന്റെ 10 ശതമാനം അധികം ലഭിക്കുമെന്ന് കണക്കാക്കി അതുപ്രകാരം വായ്പയെടുക്കേണ്ട തുക എത്രയെന്ന് നിശ്ചയിക്കണം. ഉദാഹരണത്തിന് 2008-09-ലെ ബജറ്റിൽ ആകെ വികസനഫണ്ട് ഇനത്തിൽ 100 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയ ഒരു തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് 2009-10-ൽ 110 ലക്ഷം രൂപ, 2010-11-ൽ 121 ലക്ഷം രൂപ, 2011-12-ൽ 133.10 ലക്ഷം രൂപ എന്നിങ്ങനെ 2009-10 മുതൽ 2018-19 വരെ ഓരോ വർഷവും ലഭിക്കാവുന്ന വിഹിതത്തിന്റെ ആകെ തുകയുടെ 10 ശതമാനമാണ് വായ്പയെടുക്കാവുന്ന പരമാവധി തുക. ഈ രീതിയിൽ കണക്കാക്കുമ്പോൾ 2008-09 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ 100 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള ഒരു തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് പരമാവധി 175.31 ലക്ഷം രൂപ വായ്പയെടുക്കാവുന്നതാണ്.

- (3) 2008-09 അടിസ്ഥാനവർഷമായി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഇപ്രകാരം വായ്പയെടുക്കേണ്ട തുക എത്രയെന്ന് നിശ്ചയിക്കുമ്പോൾ 2006-07-ലെ ഷോർട്ട്ഫാൾ ഇനത്തിൽ 2008-09 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ കുറവുചെയ്ത തുക കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതില്ല. 2008-09-ലെ സംസ്ഥാന ബജറ്റിന്റെ അനുബന്ധം IV പ്രകാരമുള്ള അർഹതപ്പെട്ട വിഹിതത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വായ്പാ തുക കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്.
- (4) വായ്പാ തുക 10 തുല്യഗഡുക്കളായി തിരിച്ചടയ്ക്കണം. വായ്പയുടെ മുതൽ തിരിച്ചടയ്ക്കാൻ പൊതുവിഭാഗം, പ്രത്യേക ഘടക പദ്ധതി, പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി വിഹിതങ്ങളിൽ ഓരോ വർഷവും ലഭിക്കുന്ന വികസനഫണ്ട് അതത് വിഭാഗങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. വൈദ്യുതി ചാർജ്ജ്, വെള്ളക്കരം എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ചുമതലപ്പെട്ട ചെലവുകൾക്കും (obligatory expenses) ശംബളം, ഹോണറേറിയം എന്നിവ നൽകുന്നതിനും ആവശ്യമായ തുക വകയിരുത്തിയതിനുശേഷം തനത് ഫണ്ട്/ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ട് മിച്ചമുള്ള തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ആ ഇനത്തിലെ തുകയും വായ്പയുടെ മുതൽ തിരിച്ചടയ്ക്കുന്നതിന് വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. വായ്പാതുക തിരിച്ചടയ്ക്കുന്നതിന് തനത്ഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും വായ്പാപരിധി കണക്കാക്കുന്നത് മുൻബന്ധികയിൽ വിവരിച്ച മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരമായിരിക്കണം.
- (5) വായ്പാ തിരിച്ചടവിന് ഓരോ വർഷവും വികസന ഫണ്ടിൽ നിന്നും വകയിരുത്തുന്ന തുക മേഖലാ വിഭജന പരിധിയിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കാവുന്നതാണ്.
- (6) സഹകരണ ബാങ്കുകളിൽ നിന്നായിരിക്കണം വായ്പയെടുക്കേണ്ടത്. സഹകരണ ബാങ്കുകൾക്ക് വായ്പ നൽകാൻ കഴിയാത്തയിടങ്ങളിൽ മാത്രം ദേശസാൽകൃത ബാങ്കുകളിൽ നിന്നും വായ്പയെടുക്കാവുന്നതാണ്. ബാങ്കുകൾ നൽകുന്ന ഭവന വായ്പയുടെ പലിശ നിരക്ക് കുറയ്ക്കുന്നതിന് റിസർവ് ബാങ്ക് നിർദ്ദേശം നൽകിയ സാഹചര്യത്തിൽ ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടിക്ക് ബാങ്കുകൾ ഈടാക്കേണ്ട പലിശ നിരക്ക്, ബാങ്കുകളുടെ പ്രതിനിധികളുമായി ചർച്ച ചെയ്ത് സർക്കാർ പുതുക്കി നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്.
- (7) പലിശയുടെ 50 ശതമാനം ഗുണഭോക്താക്കൾ അടയ്ക്കണം. ബാക്കി 50 ശതമാനം സംസ്ഥാന സർക്കാർ വഹിക്കുന്നതാണ്. പലിശ ഇനത്തിൽ ബാങ്കുകൾക്ക് നൽകേണ്ട തുക സർക്കാർ ബന്ധപ്പെട്ട ബാങ്കിന് അനുവദിച്ചു നൽകുന്നതാണ്.
- (8) നിലവിലുള്ള ഭരണ സമിതിയുടെ കാലയളവിനുള്ളിൽ തിരിച്ചടവ് പൂർണ്ണമാകുന്ന തരത്തിൽ വായ്പയെടുക്കാൻ അനുമതി നൽകിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇതിനകം വായ്പയെടുത്ത ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ പ്രസ്തുത വായ്പ പത്ത് വർഷക്കാലയളവിലുള്ള വായ്പയായി പുനരാവിഷ്കരിക്കാൻ കഴിയുമോ എന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട ബാങ്കുകളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് തീരുമാനിക്കണം.
- (9) നിലവിലുള്ള ഭരണസമിതിയുടെ കാലയളവിനുള്ളിൽ തിരിച്ചടവ് പൂർണ്ണമാകുന്ന തരത്തിലോ പത്ത് വർഷക്കാലയളവിൽ തിരിച്ചടവ് പൂർണ്ണമാകുന്ന തരത്തിലോ വായ്പയെടുത്ത് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭകൾക്കും ഉണ്ടായിരിക്കും.
- (10) ഇ.എം.എസ്. ഭവനപരിപാടി നടപ്പാക്കുവാൻ ഈ ഉത്തരവിലെ നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി വായ്പയെടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തീരുമാനമെടുത്ത് കേരള ലോക്കൽ അതോറിറ്റീസ് ലോൺ ആക്ട് (1963) പ്രകാരമുള്ള സർക്കാർ അനുമതിക്കായി ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി മുഖേന അപേക്ഷിക്കണം. മുകളിൽ വിവരിച്ചപ്രകാരം വായ്പയെടുക്കുന്ന ആകെ തുകയും ഓരോവർഷവും തിരിച്ചടയ്ക്കുന്ന തുകയും എത്രയെന്ന് കണക്കാക്കി അതുപ്രകാരമുള്ള തുക അതതു വർഷത്തെ വികസനഫണ്ട്/തനത്ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് തിരിച്ചടയ്ക്കുന്നതാണെന്ന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം തീരുമാനമെടുക്കേണ്ടതാണ്. തീരുമാനത്തിന്റെ മിനിട്ട്സിൽ വായ്പാ തുക, വായ്പയെടുക്കുന്ന ബാങ്ക്, പലിശ നിരക്ക്, ഓരോ വർഷവും തിരിച്ചടയ്ക്കുന്ന തുക മുതലായ വിവരങ്ങളും തുക തിരിച്ചടയ്ക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച ഉറപ്പും (assurance) രേഖപ്പെടുത്തണം. ഇപ്രകാരമുള്ള ഭരണസമിതി തീരുമാനത്തിന്റെ പകർപ്പ് ഉൾപ്പെടെയാണ് സർക്കാർ അനുമതിക്കായി അപേക്ഷിക്കേണ്ടത്.

- (11) ഗുണഭോക്താക്കളുടെ എണ്ണം, വായ്പതുക, വായ്പയെടുക്കുന്ന ബാങ്കിന്റെ പേര്, വായ്പ നൽകുന്നതിന് ബാങ്കിന്റെ സമ്മതപത്രം, പലിശനിരക്ക്, തിരിച്ചടവ് കാലയളവ്, ഓരോ വർഷവും തിരിച്ചടയ്ക്കുന്ന തുക, ഏതൊക്കെ ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ചാണ് തിരിച്ചടയ്ക്കുന്നത് എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ സർക്കാർ അനുമതിക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ യൂണിറ്റ് പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർക്ക്/കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർക്ക് സമർപ്പിക്കണം. ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിക്കു വേണ്ടി പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ/കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർ അപേക്ഷകൾ പരിശോധിച്ച് അവ ക്രമത്തിലുള്ളതാണെന്നും വായ്പതുക മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമാണെന്നും ഉറപ്പാക്കണം. ഇപ്രകാരം തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അപേക്ഷകൾ വിശദമായി പരിശോധിച്ചതിനു ശേഷം ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി സർക്കാരിലേയ്ക്ക് അയയ്ക്കേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നേരിട്ട് ഗവൺമെന്റിലേക്ക് അപേക്ഷിക്കേണ്ടതില്ല.
- (12) വായ്പാ തിരിച്ചടവ് ഇനത്തിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വികസന ഫണ്ടിൽ നിന്നും ബാങ്കുകൾക്ക് നൽകേണ്ട തുക, കൺട്രോളിംഗ് ഓഫീസർമാർ തന്നെ അതത് വർഷം യഥാസമയം കുറവ് ചെയ്ത് ബന്ധപ്പെട്ട ബാങ്കിന് നൽകുന്നതാണ്. തനത് ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് തിരിച്ചടയ്ക്കുന്ന തരത്തിൽ വായ്പയെടുക്കുന്ന തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ കുടിശ്ശിക വരുത്തുകയാണെങ്കിൽ ആ തുകയും വികസന/ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ടിൽ നിന്നും കുറവ് ചെയ്യുന്നതാണ്.
- 6.5 വായ്പയുൾപ്പെടെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുതലത്തിൽ ലഭ്യമാകുന്ന തുക വിനിയോഗിച്ച് പൂർണ്ണ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക്, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ വായ്പയെടുക്കുന്ന തുക മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം വിഭജിച്ചു നൽകുന്നതാണ്. എന്നിട്ടും പൂർണ്ണ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് വായ്പയെടുക്കുന്ന തുക വിഭജിച്ചു നൽകുന്നതാണ്. ഈ മാർഗങ്ങളിലൂടെ വിഹിതം ലഭ്യമായതിനുശേഷവും ഫണ്ടിന്റെ ലഭ്യതാ കുറവ് അനുഭവപ്പെടുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും ഫണ്ട് ആവശ്യമുള്ള നഗരസഭകൾക്കും ഇ.എം.എസ്. ഭവനനിധി ഉൾപ്പെടെ സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ലഭ്യമാകുന്ന ഫണ്ട് വിഭജിച്ചു നൽകുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വിഹിതം വിഭജിച്ചു നൽകുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്.
- 6.6 എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും മുൻഗണനാ ലിസ്റ്റ് അന്തിമമാക്കിയതിനുശേഷം അവ നേരിട്ടെടുക്കുന്ന വായ്പയുൾപ്പെടെ ലഭ്യമാകാവുന്ന ഫണ്ട് എത്രയെന്ന് കണക്കാക്കി പൊതുവിഭാഗം, പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗം എന്നിങ്ങനെ ഓരോ വിഭാഗത്തിലും പൂർണ്ണലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിന് അധിക തുക ആവശ്യമാണെങ്കിൽ അവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ യൂണിറ്റ് പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർക്ക് നൽകണം. പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് തലത്തിലും ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് തലത്തിലും ക്രോഡീകരിക്കേണ്ടതാണ്. വായ്പയുൾപ്പെടെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ ലഭ്യമാകുന്ന ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് പൂർണ്ണലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുവാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ ആ വിവരം പ്രോജക്ട് കോ-ഓർഡിനേറ്ററെ അറിയിക്കണം. നഗരസഭകൾ വിശദാംശങ്ങൾ കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്ററെയാണ് അറിയിക്കേണ്ടത്.
- 6.7 തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന കർമ്മ പദ്ധതിക്ക് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അംഗീകാരം നൽകണം.
- 6.8 നഗരസഭകളുടെ കാര്യത്തിൽ ബി.എസ്.യു.പി/ഐ.എച്ച്.എസ്.ഡി.പി. പരിപാടികൾ പ്രകാരം മൂന്ന് വർഷത്തിനുള്ളിൽ വീട് നൽകാൻ കഴിയുന്ന ഭവന രഹിതരുടെ എണ്ണം എത്രയെന്ന് ആദ്യം നിശ്ചയിക്കുകയും തുടർന്ന് ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടി പ്രകാരം ജനകീയാസൂത്രണ പദ്ധതിയുടെ സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിച്ച് ബാക്കി ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും വേണം.

7 പിന്തുണ സേവനങ്ങൾ

7.1 ഏകോപനവും സാങ്കേതിക സഹായവും

7.1.1 ഇ.എം.എസ്. ഭവന പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിന്റെ സംസ്ഥാനതല ഏകോപന ചുമതല ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർക്കും നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ കുടുംബശ്രീ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർക്കും ജില്ലാതല ഏകോപന ചുമതല ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ ദാരിദ്ര്യലഘൂകരണ യൂണിറ്റ് പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർക്കും നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർക്കും ആയിരിക്കും.

7.1.2 ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിയുടെ നടത്തിപ്പിന് സംസ്ഥാനതലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷൻ തലത്തിലും ചുവടെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പ്രകാരം പ്രോഗ്രാം മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റിയും സന്നദ്ധ സാങ്കേതിക ഗ്രൂപ്പും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(എ) സംസ്ഥാനതല പ്രോഗ്രാം മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി

- (i) തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി : ചെയർപേഴ്സൺ
- (ii) എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, കുടുംബശ്രീ മിഷൻ : മെമ്പർ
- (iii) ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർ : മെമ്പർ സെക്രട്ടറി
- (iv) പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ : മെമ്പർ
- (v) നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർ : ”
- (vi) പട്ടികജാതി വികസന വകുപ്പ് ഡയറക്ടർ : ”
- (vii) പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് ഡയറക്ടർ : ”
- (viii) ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് : ”
- (ix) റവന്യൂ, ആസൂത്രണ-സാമ്പത്തികകാര്യം, ധനകാര്യം എന്നീ വകുപ്പുകളുടെ പ്രതിനിധികൾ : മെമ്പർമാർ
- (x) കമ്മീഷണർ ആന്റ് സെക്രട്ടറി, കേരള സംസ്ഥാന ഭവനനിർമ്മാണ ബോർഡ് : മെമ്പർ
- (xi) സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് കമ്മിറ്റിയുടെ പ്രതിനിധി : ”

(ബി) ജില്ലാതല പ്രോഗ്രാം മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി

- (i) ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അധ്യക്ഷൻ : ചെയർപേഴ്സൺ
- (ii) മേയർ : മെമ്പർ
- (iii) ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയിലെ രണ്ട് അംഗങ്ങൾ (ഓരോ അംഗം നഗര, ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കണം) : മെമ്പർമാർ
- (iv) ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയിലെ സർക്കാർ പ്രതിനിധി : മെമ്പർ
- (v) മുനിസിപ്പാലിറ്റി, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് എന്നീ തലങ്ങളിലെ തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപന അസോസിയേഷനുകളുടെ ഓരോ പ്രതിനിധികൾ : മെമ്പർമാർ
- (vi) കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർ : മെമ്പർ
- (vii) എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾ, പോളി ടെക്നിക്കുകൾ, സന്നദ്ധസംഘടനകൾ എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ വിദഗ്ധർ (മൂന്നുപേർ) : മെമ്പർമാർ
- (viii) ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസർ : മെമ്പർ
- (ix) ഭവന നിർമ്മാണ ബോർഡ് ജില്ലാതല എഞ്ചിനീയർ : ”
- (x) നിർമ്മിതി കേന്ദ്രം, മറ്റ് അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ എന്നിവയുടെ ജില്ലാതല ടെക്നിക്കൽ ഓഫീസർ : മെമ്പർമാർ
- (xi) ജില്ലാ ടൗൺ പ്ലാനർ : മെമ്പർ
- (xii) പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന ജില്ലാ തല ഓഫീസർ : ”

- (xiii) പട്ടികജാതി വികസന ജില്ലാ ഓഫീസർ : ”
- (xiv) ജില്ലാതല ബാങ്കേഷൻ കമ്മിറ്റിയുടെ പ്രതിനിധി : ”
- (xv) പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ, ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ യൂണിറ്റ് : കോ-ഓർഡിനേറ്റർ
ആന്റ് കൺവീനർ
- (xvi) ജില്ലാ കളക്ടർ : മെമ്പർ സെക്രട്ടറി

**(സി) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷൻതല പ്രോഗ്രാം
മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി**

- (i) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് /മുനിസിപ്പൽ ചെയർപേഴ്സൺ/കോർപ്പറേഷൻ മേയർ : ചെയർപേഴ്സൺ
- (ii) ഭവന നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ ചുമതലയുള്ള സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർപേഴ്സൺ : മെമ്പർ
- (iii) ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രദേശത്തെ ജില്ലാ, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് അംഗങ്ങൾ : മെമ്പർമാർ
- (iv) തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനത്തിലെ എഞ്ചിനീയർ : മെമ്പർ
- (v) സി.ഡി.എസ്. പ്രസിഡന്റ് : ”
- (vi) കുടുംബശ്രീ ചുമതലയുള്ള ഓഫീസർ : ”
- (vii) എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾ, പോളിടെക്നിക്കുകൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എന്നിവയിൽ നിന്ന് നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന വിദഗ്ധർ (മൂന്ന് പേർ) : മെമ്പർമാർ
- (viii) ബാങ്കുകളുടെ പ്രതിനിധി : മെമ്പർ
- (ix) ഭവന നിർമ്മാണ പ്രോജക്ടിന്റെ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ : ”
- (x) സെക്രട്ടറി (ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷൻ) : കൺവീനർ

7.1.3 പ്രോഗ്രാം മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റിക്ക് പുറമെ പ്രൊഫഷണൽ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എന്നിവയിലെ വിദഗ്ദ്ധരെയും പ്രതിജ്ഞാബദ്ധരായ വ്യക്തികളെയും ഉൾപ്പെടുത്തി ജില്ലാതലത്തിലും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷൻ തലത്തിലും സന്നദ്ധ സാങ്കേതിക ഗ്രൂപ്പുകളും രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

7.2 സാമഗ്രികളുടെ വില നിശ്ചയിക്കൽ

നിർമ്മാണ സാമഗ്രികളുടെ വിതരണക്കാരുടെയും ഇടനിലക്കാരുടെയും ചൂഷണം ചെറുക്കുന്നതിന് വിവിധതരം നിർമ്മാണ സാമഗ്രികളുടെ വില കൂടിയാലോചനയിലൂടെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് ജില്ലാ തലത്തിൽ ഒരു സംവിധാനം ആവിഷ്കരിക്കണം. ഇഷ്ടിക, വെട്ടുകല്ല് (ചെങ്കല്ല്), സിമെന്റ്, മണൽ, കമ്പി, തടി (മരം), മരത്തിന് പകരം ഉപയോഗിക്കാവുന്ന സാമഗ്രികൾ എന്നിവയെല്ലാം ഈ സംവിധാനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഇപ്രകാരം ജില്ലാതലത്തിൽ വില നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കണം. ആ കമ്മിറ്റിയിലേക്ക് നാല് അംഗങ്ങളെക്കൂടി ജില്ലാ കളക്ടർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

7.3 അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികളെ കണ്ടെത്തൽ, വനിതാകൽപണി ഗ്രൂപ്പുകൾ രൂപീകരിക്കൽ

സംസ്ഥാനഗവൺമെന്റ് അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ കൂടാതെ, സുതാര്യ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ജില്ലാതലത്തിൽ അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികളെ നിശ്ചയിക്കുന്ന സമ്പ്രദായവും ആവിഷ്കരിക്കണം. ഇതിന്റെ നടപടിക്രമങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് പ്രത്യേക സർക്കുലർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്. അതുപോലെ കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വനിതാ മേസൺ ഗ്രൂപ്പുകൾ സാധ്യമാകുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെല്ലാം രൂപീകരിക്കണം.

- 7.4 ജില്ലാതല പ്രോഗ്രാം മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി, ജില്ലാതലത്തിലെ സന്നദ്ധ സാങ്കേതിക ഗ്രൂപ്പുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് വീടുകളുടെ തറവീസ്തുതി, സാമഗ്രികൾ, സാങ്കേതിക വിദ്യ, തച്ചുശാസ്ത്രം എന്നിവയെ ആസ്പദമാക്കി വിവിധ ഡിസൈനുകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കണം. ഇതിന് സഹായകരമായ ഒരു ടെക്നിക്കൽ മാനുവൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് തയ്യാറാക്കി ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.
- 7.5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷൻ വാർഡ് തലങ്ങളിൽ ഹൗസിംഗ് ഇംപ്ലിമെന്റേഷൻ കമ്മിറ്റികൾ (Housing Implementation Committees) രൂപീകരിക്കണം. ജനപ്രതിനിധികൾ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ മുതലായവരും കുടുംബശ്രീ ശൃംഖല, അക്കാദമിക് സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഗവൺമെന്റിതര സംഘടനകൾ എന്നിവയുടെ പ്രതിനിധികൾ, സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തകർ എന്നിവരെയും ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് ഹൗസിംഗ് ഇംപ്ലിമെന്റേഷൻ കമ്മിറ്റികൾ വാർഡ്തലത്തിൽ രൂപീകരിക്കേണ്ടത്. വീടുകളുടെ നിർമ്മാണം സ്വന്തമായി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പ്രാപ്തിയില്ലാത്ത പാവപ്പെട്ടവർക്കും ദുർബല വിഭാഗങ്ങൾക്കും വേണ്ടുന്ന സഹായങ്ങൾ ഈ കമ്മിറ്റിയുടെ സഹകരണത്തോടെ കുടുംബശ്രീ ശൃംഖല മുഖേന നൽകേണ്ടതാണ്.

8 ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടി ക്യാമ്പയിൻ

- 8.1 പാർപ്പിട പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുക എന്നത് സമൂഹത്തിന്റെ ബാധ്യതയാണെന്ന ബോധം സമൂഹത്തിലുണ്ടാക്കണം. തൊഴിലാളി സംഘടനകൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ, സർവീസ് സംഘടനകൾ, യുവജന സംഘടനകൾ, രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ തുടങ്ങിയ ബഹുജന പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ പൂർണ്ണമായ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുകയും തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെയും കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിന്റെയും സാധ്യതകൾ പൂർണ്ണമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ഇത്തരത്തിൽ ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടിയെ സാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനത്തിൽ നടന്നുപോലെ ഒരു ജനകീയ പ്രസ്ഥാനമാക്കി മാറ്റുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നേതൃത്വം നൽകണം.
- 8.2 സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി അധ്യക്ഷനായി ഒരു ഉന്നതതല മാർഗനിർദ്ദേശക സമിതി (High Level Guidance Council) രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്.
- 8.3 ജില്ലാ/ബ്ലോക്ക്/ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും നഗരസഭകളിലും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന അധ്യക്ഷൻമാരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടി പ്രതിനിധികൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ, വ്യവസായ-വാണിജ്യ മേഖലയുടെ പ്രതിനിധികൾ, ആദരണീയ വ്യക്തികൾ എന്നിവരടങ്ങുന്ന ജനകീയ സമിതികൾ രൂപീകരിക്കണം. സംസ്ഥാന തലം മുതൽ പഞ്ചായത്തുതലം വരെ ഈ സമിതികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിപുലമായ കൺവെൻഷനുകൾ നടത്തണം.

9 സമാന്തര വിലയിരുത്തൽ

- 9.1 ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിയുടെ പുരോഗതി സമാന്തരമായി വിലയിരുത്തുന്നതിന് ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നു.
 - (1) കുടുംബശ്രീ ശൃംഖല മുഖേന സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിത മോണിറ്ററിംഗ്.
 - (2) ബ്ലോക്ക്പഞ്ചായത്ത്, മുനിസിപ്പാലിറ്റി, കോർപ്പറേഷൻ തലങ്ങളിലെ ഓഫീസർമാർ മുഖേന നൂറുശതമാനം പരിശോധന.
 - (3) പ്രൊഫഷണൽ കോളേജുകളിലേയും മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങളിലേയും നാഷണൽ സർവ്വീസ് സ്കീമിൽ നിന്ന് കണ്ടെത്തുന്ന മോണിറ്റർമാരെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി 100 ശതമാനം മോണിറ്ററിംഗ്.
- 9.2 ഭവന നിർമ്മാണത്തിന്റെ ആരംഭ ഘട്ടത്തിലും പൂർത്തീകരിച്ചതിനു ശേഷവും എടുക്കുന്ന ഫോട്ടോഗ്രാഫുകളും കുടുംബാംഗങ്ങൾ നിലവിലുള്ള വീടിനു മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്ന ഫോട്ടോഗ്രാഫും (ഗുണഭോക്തൃ കുടുംബങ്ങളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള പരിശോധനയുടെ ഭാഗമായി എടുക്കുന്നത്) കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപന തലത്തിൽ ഒരു വിവരാടിത്തര തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

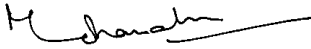
10 മറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങൾ

നടപ്പുവർഷം ഇ.എം.എസ് ഭവന പരിപാടിക്ക് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള വിഹിതം ഭൂരഹിതർക്ക് വീട് വയ്ക്കുവാൻ സ്ഥലം അനുവദിക്കുന്നതിനായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് മുൻഗണന നൽകണം. ഭൂമി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങി/അക്വയർ ചെയ്ത് അനുവദിക്കുന്ന രീതിയിലോ ഗുണഭോക്താവ് ഭൂമി നേരിട്ട് കണ്ടെത്തിയാൽ ഭൂമിയുടെ വില സബ്സിഡിയായി അനുവദിക്കുന്ന രീതിയിലോ പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കാവുന്ന

നതാണ്. അതിന് കഴിയുകയില്ലെങ്കിൽ, ഭവന നിർമ്മാണ പ്രോജക്ടിന് മുൻവർഷം തയ്യാറാക്കിയ ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റിൽ അവശേഷിക്കുന്നവർക്ക് ആനുകൂല്യം നൽകുന്ന രീതിയിൽ നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്. ആവശ്യമെങ്കിൽ നടപ്പുവർഷം ഇ.എം.എസ് ഭവന പദ്ധതിക്ക് കൂടുതൽ തുക വകയിരുത്താവുന്നതുമാണ്. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച പ്രകാരം 2008-09 വാർഷിക പദ്ധതി ഭേദഗതി ചെയ്യുവാൻ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുമതി നൽകുന്നു.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

- 1 എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
- 2 എല്ലാ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
- 3 എല്ലാ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
- 4 എല്ലാ കോർപ്പറേഷൻ മേയർമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
- 5 എല്ലാ മുനിസിപ്പൽ ചെയർപേഴ്സൻമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
- 6 എല്ലാ ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി ചെയർപേഴ്സൻമാർക്കും
- 7 പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, ധനകാര്യവകുപ്പ്
- 8 പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, റവന്യൂവകുപ്പ്
- 9 സെക്രട്ടറി, ആസൂത്രണ സാമ്പത്തികകാര്യവകുപ്പ്
- 10 സെക്രട്ടറി, സഹകരണ വകുപ്പ്
- 11 മെമ്പർ സെക്രട്ടറി, സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്
- 12 പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
- 13 ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർ
- 14 നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർ
- 15 പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് ഡയറക്ടർ
- 16 കമ്മീഷണർ ആന്റ് സെക്രട്ടറി, കേരള സംസ്ഥാന ഭവനിർമ്മാണ ബോർഡ്
- 17 മുഖ്യ നഗരാസൂത്രകൻ
- 18 ഡയറക്ടർ, കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ
- 19 ഡയറക്ടർ, സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് റൂറൽ ഡെവലപ്മെന്റ്, കൊട്ടാരക്കര
- 20 എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, കുടുംബശ്രീ മിഷൻ
- 21 എക്സിക്യൂട്ടീവ് ചെയർമാൻ ആന്റ് ഡയറക്ടർ, ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ
- 22 ചീഫ് എൻജിനീയർ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ്
- 23 എല്ലാ ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറിഗ്രൂപ്പ് ചെയർമാൻമാർക്കും കൺവീനർ മാർക്കും
- 24 എല്ലാ ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി മെമ്പർസെക്രട്ടറി(ജില്ലാ കളക്ടർമാർ)മാർക്കും
- 25 എല്ലാ ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസർമാർക്കും
- 26 എല്ലാ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാർക്കും
- 27 എല്ലാ അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ(ജനറൽ)മാർക്കും
- 28 നഗരകാര്യ മേഖലാ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർമാർക്ക്
- 29 ഡയറക്ടർ, ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ്, തിരുവനന്തപുരം
- 30 സ്റ്റേറ്റ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ഓഫീസർ
- 31 ജനറൽ സെക്രട്ടറി, കേരളഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ
- 32 സെക്രട്ടറി കേരള ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ
- 33 സെക്രട്ടറി മുൻസിപ്പൽ ചെയർമാൻമാരുടെ ചോമ്പർ
- 34 സെക്രട്ടറി ജില്ലാപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരുടെ ചോമ്പർ
- 35 പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (ആഡിറ്റ്) കേരള, തിരുവനന്തപുരം (ഉപരിപത്രം സഹിതം)
- 36 അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (എ ആന്റ് ഇ) കേരള, തിരുവനന്തപുരം (ഉപരിപത്രം സഹിതം)

പകർപ്പ്:-

1. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിക്ക്
2. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയുടെ പി.എ.യ്ക്ക്
3. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ ഡി.എ/ഡി.സി/ഡി.ഡി/എഫ്.എം സെക്ഷനുകൾക്ക്

4. ഓഫീസ് കോപ്പി/കരുതൽ ഫയൽ